

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

SBF 306 AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN

SAMSUN
2023-2024

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ	3
2. AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ DERSİ.....	5
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı	5
2.2. Eğitim Modeli.....	5
2.3. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.4. Dersin Programdaki Yeri.....	5
2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	5
2.6. Dersin Değerlendirmesi.....	5
2.7. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Haftalık Ders Programı	7
Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Kaynak Listesi	15
Kanıt Listesi	17

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2023–2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

**1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI
VE DEĞERLERİ**

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

- 1.Ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
- 2.Sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
- 3.Hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.

6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.

7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.

8. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.

9. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. AİLE HAYATI VE BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu ders, aile olmak ve birlikte olmanın toplum ve çocuk açısından önemi, ailede kriz yönetimini, uyumu, kültürün etkisini ve farklılıkları anlamayı ve baş edebilmeyi öğretmeyi amaçlamaktadır.

2.2. Eğitim Modeli

Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü dersinin öğretiminde klasik yüz yüze öğrenim yöntemi kullanılmaktadır.

2.3. Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

1. Aile kavramını, tiplerini, sağlıklı ailenin özelliklerini bilmesi
2. Ailenin toplum için önemini bilmesi ve bununla ilgili olarak toplum sağlığına yönelik uygulama becerilerine sahip olması
3. Kültür ve farklılıkların aile hayatı ve birlikte olma üzerine etkisini bilmesi,
4. Parçalanmış aile ve özellikleri ile çocuk ve toplum üzerine etkisini bilmesi,
5. Evlilik ve eş uyumu konularını bilmesi.

2.4. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü üçüncü sınıfının bahar döneminde seçmeli ders olarak verilir. Haftada 2 saat teorik, 2 ECTS kredilik bir derstir.

2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin işlenişinde; power point sunum, soru-cevap, aktif öğrenme yöntemleri kullanılır. Öğrencinin ders kaynağından ilgili konuyu okuyarak gelmesi ders verimini artırması için önemlidir. Derste kullanılan öğrenim materyali dersin sonunda OMÜ UBYS sistemi üzerinden öğrencilerle paylaşılmaktadır.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirilmesini bir ara sınav, bir final sınavı notu oluşturmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliği uygulanmaktadır.

Konu	Dersin Öğrenme Hedefi	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı
Aile ve Aile Tiplerinin Tanımı	1	1,2,3	Sunum	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Dünyada ve Türkiye’de Aile Kavramı Ve Geçmişten Günümüze Tarihi	1	1,8,9	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Ailede Güven, Rol ve Güç Dağılımı	2	2,3	Sunum	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Ailede İletişimin Önemi	2	2,3,4	Sunum Soru - Cevap	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Kültürün Aile Üzerinde Etkisi	3	2,4	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Evlilik ve Aile	5	1,2,4,	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Ailede Sevgi Aktarımı	5	2,3	Sunum Beyin Fırtınası	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Ailede Sosyalleşmenin Önemi	5	2,3,4	Sunum Beyin Fırtınası Soru-cevap	Ara Sınav Yarıyıl Sonu Sınavı
Eş Uyumu ve Birlikte Yaşama Kültürü	5	2,3	Sunum Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı
Ailede Kriz Yönetimi	5	1,2,8	Sunum Soru-cevap	Yarıyıl Sonu Sınavı
Çocuklu Ailelere Yaklaşım	1	1,2,3,7	Sunum Görsel Materyal Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı
Aile ve Yaşlı İlişkisi	2	1,2,3,7,8	Sunum Görsel Materyal	Yarıyıl Sonu Sınavı
Ölüm ve Aile	2	1,2,6,8	Sunum Beyin Fırtınası	Yarıyıl Sonu Sınavı

2.7. Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Haftalık Ders Programı

TARİH	ÖĞRETİM ELEMANI	KONU	ÖN HAZIRLIK/KAYNAKÇA
1. Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Dersin tanıtımı ve tanışma	
2. Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Aile ve aile tiplerinin tanımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570. • Canatan, K., Yıldırım, E.(2009).Aile sosyolojisi. Açılım Kitap.ISBN:978-9944-105-12-5. • Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129. <p>Kant: Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. <i>Biannual Journal of Applied Counseling</i>, 7(2), 1-16.</p>
3. Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Dünyada ve Türkiye'de aile kavramı ve geçmişten günümüze tarihi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya. • Aktaş, G. (2015). Türkiye'de Aile Sosyolojisi Çalışmalarına Genel Bir Bakış. <i>Journal of Sociological Studies/Sosyoloji Konferansları</i>, (52). • Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570. • Çil, A. (2013). İsrail'de Toplumsal Yapı: Evlilik ve Aile. Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Sosyoloji Ve Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

			<ul style="list-style-type: none"> • Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129. Kanıt: Erdogan, I., Rondi, E., & De Massis, A. (2020). Managing the tradition and innovation paradox in family firms: A family imprinting perspective. <i>Entrepreneurship Theory and Practice</i>, 44(1), 20-54.
4.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ailede güven, rol ve güç dağılımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570. • Canatan, K., Yıldırım, E.(2009).Aile sosyolojisi. Açılım Kitap.ISBN:978-9944-105-12-5 • Feeley, N., Gottfried, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. <i>Journal of Family Nursing</i>, 6(1); 9-24. Kanıt: Kancheva, I. R. (2017). Gender role distribution in residential real estate family decision making. <i>Network Intelligence Studies</i>, 5(10), 123-130.
5.hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ailede iletişimin önemi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şahin, S., & Neriman, A. R. A. L. (2012). Aile içi iletişim. <i>Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi</i>, 1(3), 55-66. • Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. <i>Journal of Human Sciences</i>, 8(1). • Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayımları, İstanbul. • Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara.

			<ul style="list-style-type: none"> • Sayan, A. (2014).Kültürler Arası Hemşirelik. Editörler: Seviğ Ü, Tanriversi G. Akademi Basın. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi,25;41-49. Kanıt: Wittenberg, E., Buller, H., Ferrell, B., Koczywas, M., & Borneman, T. (2017, December). Understanding family caregiver communication to provide family-centered cancer care. In Seminars in oncology nursing (Vol. 33, No. 5, pp. 507-516). WB Saunders.
6.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Kültürün Aile Üzerinde Etkisi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. <i>Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi</i>, (58), 197-216. • Sayan, A. (2014).Kültürler Arası Hemşirelik. Editörler: Seviğ Ü, Tanriversi G. Akademi Basın. Kanıt: Kläusler-Troxler, M., Petry, H., Lanter, R., & Naef, R. (2019). Implementing Family Systems Nursing through a participatory, circular knowledge-to-action research approach in women's health. <i>International Practice Development Journal</i>, 9(2), 5.
7. Hafta	RAMAZAN BAYRAMI		
8.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Evlilik ve Aile	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şentürk, Ü. (2012). Parçalanmış aile çocuklarının eğitimdeki

			<p>başarı/başarısızlık durumu (Malatya örneği 2006). <i>Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi</i>, 7(29), 105-126.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Şentürk, Ü. (2006). Parçalanmış aile çocuk ilişkisinin sebep olduğu sosyal problemler (Malatya uygulaması). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi. • ULUSOY, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. <i>Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i>, 22(2). • Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. <i>OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi</i>, 3(4), 7-35. • Candan, G. (2006). <i>8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı</i> (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). • Üreyen, S. (2019). <i>Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar</i> (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü). <p>Kanıt: Russell, L. T., Beckmeyer, J. J., & Su-Russell, C. (2018). Family-centered care and positive developmental outcomes for youth with special health care needs: Variations across family structures. <i>Journal of family nursing</i>, 24(1), 29-59.</p>
9.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ailede Sevgi Aktarımı	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Canel, A. N. (2012). Evlilik ve aile hayatı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. İstanbul, Turkey.

			<ul style="list-style-type: none"> • Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. <i>Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 5(13), 135-141. • Algan, C. (2018). <i>Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması</i> (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi). • Tellioglu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. <i>Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 3(1), 127-140. • Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. <i>Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi</i>, 17(39), 59-74. • Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. <i>Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi</i>, (58), 197-216. <p>Kanıt: Oxhandler, H. K., & Parrish, D. E. (2018). Integrating clients' religion/spirituality in clinical practice: A comparison among social workers, psychologists, counselors, marriage and family therapists, and nurses. <i>Journal of clinical psychology</i>, 74(4), 680-694.</p>
10.Hafta	ARA SINAV		
11.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ailede Sosyalleşmenin Önemi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Erdinç, İ. (2018). <i>Evli çiftlerde, evlilik uyumu, cinsel yaşam doyumu ve yaşam doyumu arasında ki ilişkinin incelenmesi</i> (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü). • Sakarya, E. (2018). <i>Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler</i> (Master's thesis,

			<p>İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaya, N. (2017). <i>Kırsal ve kentsel alanda yaşayan evli kadınların evlilik uyumu, evlilik doyumu ve ilişkilerde mutluluk düzeylerinin karşılaştırılması ve incelenmesi</i> (Master's thesis, İstanbul Ticaret Üniversitesi). • Erkılnç, M. M. (2020). <i>Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi</i> (Master's thesis, Işık Üniversitesi). • Altun, Ö. Ş., Polat, Ü., Apay, S. E., & Olcun, Z. Kadınlarda Evlilik Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. <i>Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi</i>, 3(2), 82-90. <p>Kanıt: Varışoğlu, Y. Y., & Oskay, Ü. Y. (2018). The meaning of sexuality in advanced age: A qualitative study in Turkey. <i>Sexuality & Culture</i>, 22(4), 1507-1515.</p>
12.hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Eş Uyumu ve Birlikte Yaşama Kültürü	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Feeley, N., Gottlied, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. <i>Journal of Family Nursing</i>, 6(1); 9-24. • Gençtan, E.(2002) İnsan Omak. Matis Yayınları, İstanbul. • Özbey, S. (2012). Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. <i>Kastamonu Eğitim Dergisi</i>, 20(1), 43-62. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. <i>Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi</i>,25;41-49. <p>Kanıt: Ågård, A. S., Hofhuis, J. G., Koopmans, M., Gerritsen, R. T.,</p>

			Spronk, P. E., Engelberg, R. A., ... & Jensen, H. I. (2019). Identifying improvement opportunities for patient-and family-centered care in the ICU: using qualitative methods to understand family perspectives. <i>Journal of critical care</i> , 49, 33-37.
13.hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ailede kriz yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.
14.hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Çocuklu ailelere yaklaşım	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Şahin, S., & Neriman, A. R. A. L. (2012). Aile içi iletişim. <i>Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi</i>, 1(3), 55-66. • Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. <i>Journal of Human Sciences</i>, 8(1). • Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayınları, İstanbul. • Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara. • Karaçanta, H.(2009). Anne Babanın Çocuğa Uyguladığı Ceza İle Çocuğun Anne Babaya Karşı Sevgisi Arasındaki İlişki. <i>Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi</i>,25;41-49. • Kanıt: Moreira, M. D. D. S., & Gaíva, M. A. M. (2017). Approach of the child's life context in the nursing appointment. <i>Revista de Pesquisa: Cuidado é Fundamental Online</i>, 9(2), 432-440.
15.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Aile ve Yaşlı ilişkisi	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Öztop, H., Şener, A., & Güven, S. (2008). Evde bakımın yaşlı ve aile açısından olumlu ve olumsuz yönleri. <i>Yaşlı sorunları araştırma dergisi</i>, 1(1), 39-49. • Kalinkara, V., & Kalaycı, İ. (2017). Yaşlıya Evde Bakım Hizmeti Veren Bireylerde Yaşam Doyumu, Bakım Yükü Ve

			<p>Tükenmişlik. <i>Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi</i>, 10(2), 19-39.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Işık, K. (2013). <i>Yaşlı hastaya evde bakım verenlerin yaşam doyumları ile bakım yükleri arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler</i> (Master's thesis, İnönü Üniversitesi). • Bilgili, N., & Kubilay, G. (2003). Yaşlı bireye bakım veren ailelerin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. <i>Sağlık ve Toplum</i>, 13(1), 35-43. <p>Kanıt: Pak, M. (2020). The prevalence and associated risk factors of elder abuse among older people applied to the family health center in the rural district of Turkey. <i>Social work in health care</i>, 59(4), 236-256.</p>
16.Hafta	Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN	Ölüm ve Aile	<ul style="list-style-type: none"> • Kuşuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara. • Feeley, N., Gottlieb, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. <i>Journal of Family Nursing</i>, 6(1); 9-24. • YAPICI, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. <i>Turkish Studies</i>, 5(4), 1544-1570. • Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. <i>Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi</i>, 4(8), 101-129. • Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya. • Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. <i>Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 5(13), 135-141. <p>Kanıt: Swan, M. A., & Eggenberger, S. K. (2020). Early Career Nurses' Experiences of Providing Family Nursing Care: Perceived Benefits and Challenges. <i>Journal of Family Nursing</i>, 1074840720968286.</p>

Aile Hayatı ve Birlikte Yaşama Kültürü Dersi Kaynak Listesi

- 1) Kuğuoğlu S, Demirbağ BC. (2015). Aile temelli sağlık yaklaşımı. Akademisyen tıp kitapevi, Ankara.
- 2) Şahin, S., & Neriman, A. (2012). Aile içi iletişim. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(3), 55-66.
- 3) Tezel, A. (2011). Aile içi iletişim. Journal of Human Sciences, 8(1).
- 4) Aziz, A. (2016). İletişime Giriş. Hiperlink yayınları, İstanbul.
- 5) Alim, K. (2018). İnsan İlişkileri ve İletişim. Pegem Akademi. Ankara.
- 6) Canel, A. N. (2012). Evlilik ve aile hayatı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. İstanbul, Turkey.
- 7) Aktaş, G. (2015). Türkiye'de Aile Sosyolojisi Çalışmalarına Genel Bir Bakış. *Journal of Sociological Studies/Sosyoloji Konferansları*, (52).
- 8) Aydın, M.(2013). Aile Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi, Konya.
- 9) Şentürk, Ü. (2012). Parçalanmış aile çocuklarının eğitimdeki başarı/başarısızlık durumu (Malatya örneği 2006). *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 7(29), 105-126.
- 10) Şentürk, Ü. (2006). Parçalanmış aile çocuk ilişkisinin sebep olduğu sosyal problemler (Malatya uygulaması). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi.
- 11) Ulusoy, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(2).
- 12) Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 7-35.
- 13) Candan, G. (2006). *8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- 14) Üreyen, S. (2019). *Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar* (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- 15) Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(13), 135-141.

- 16) Algan, C. (2018). *Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması* (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi).
- 17) Tellioglu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 127-140.
- 18) Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(39), 59-74.
- 19) Erdinç, İ. (2018). *Evli çiftlerde, evlilik uyumu, cinsel yaşam doyumu ve yaşam doyumu arasında ki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- 20) Sakarya, E. (2018). *Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler* (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
- 21) Kaya, N. (2017). *Kırsal ve kentsel alanda yaşayan evli kadınların evlilik uyumu, evlilik doyumu ve ilişkilerde mutluluk düzeylerinin karşılaştırılması ve incelenmesi* (Master's thesis, İstanbul Ticaret Üniversitesi).
- 22) Erkinç, M. M. (2020). *Aile içi iletişim kalıpları, benlik kavramı ve evlilik uyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Işık Üniversitesi).
- 23) Altun, Ö. Ş., Polat, Ü., Apay, S. E., & Olcun, Z. Kadınlarda Evlilik Uyumunu Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 82-90.
- 24) Sayan, A. (2014). *Kültürler Arası Hemşirelik*. Editörler: Seviğ Ü, Tanrıverssi G. Akademi Basın.
- 25) Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile Ve Evlilik İlişkileri. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, (58), 197-216.
- 26) Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 5(4), 1544-1570.
- 27) Canatan, K., Yıldırım, E.(2009).Aile sosyolojisi. Açılım Kitap.ISBN:978-9944-105-12-5
- 28) Çil, A. (2013). İsrail’de Toplumsal Yapı: Evlilik ve Aile. Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Sosyoloji Ve Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- 29) Bayer, A. (2013). Değişen toplumsal yapıda aile. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 101-129.

- 30) Feeley, N., Gottlieb, L.N.(2000).Nursing Approach for Working with Family Strengths and Resources. *Journal of Family Nursing*, 6(1); 9-24.
- 31) Gençtan, E.(2002) İnsan Omak. Matis Yayınları, İstanbul.
- 32) Özbey, S. (2012). Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(1), 43-62.
- 33) Öztop, H., Şener, A., & Güven, S. (2008). Evde bakımın yaşlı ve aile açısından olumlu ve olumsuz yönleri. *Yaşlı sorunları araştırma dergisi*, 1(1), 39-49.
- 34) Kalıncara, V., & Kalaycı, İ. (2017). Yaşlıya Evde Bakım Hizmeti Veren Bireylerde Yaşam Doyumu, Bakım Yüğü Ve Tükenmişlik. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 10(2), 19-39.
- 35) Işık, K. (2013). *Yaşlı hastaya evde bakım verenlerin yaşam doyumları ile bakım yükleri arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler* (Master's thesis, İnönü Üniversitesi).
- 36) Bilgili, N., & Kubilay, G. (2003). Yaşlı bireye bakım veren ailelerin yaşadıkları sorunların belirlenmesi. *Sağlık ve Toplum*, 13(1), 35-43.
- 37) Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. *Turkish Studies*, 5(4), 1544-1570.
- 38) Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 7(2), 1-16.

Kaynak Listesi

1. Ulusoy, D., Demir, N. Ö., & Baran, A. G. (2005). Parçalanmış aile ve gençlerde sapmış davranışlar: lise son sınıf gençliği örneği. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 22(2).
2. Herdem, F. S., & Bozgeyikli, H. (2013). İlköğretime devam eden parçalanmış ve tam aile çocuklarının rehberlik ihtiyaçlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 7-35.
3. Candan, G. (2006). 8-11 yaşındaki parçalanmış ve tam aile çocuklarının anne-babalarının kabul ve reddetme davranışını algılayışı (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

4. Üreyen, S. (2019). Ortaöğretim yönetici ve öğretmenlerinin parçalanmış aile çocuklarının eğitiminde karşılaştığı sorunlar (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
5. Burç, P. E. (2018). Evlilik Ve Aile Olguları Üzerinden Gündelik Hayata Sosyo-Kültürel Bir Bakış. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(13), 135-141.
6. Algan, C. (2018). Ebeveynini kaybetmiş evli bireylerde evlilik doyumunun aile işlevselliği açısından açıklanması (Master's thesis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi).
7. Tellioglu, P., & Özdemir, H. (2018). Kırsal Kesimde Yaşayan Evli Kadınların Aile İşlevlerinin Evlilik Uyumuna Etkisi. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3(1), 127-140.
8. Çalışkan, M. (2017). Aile İşlevselliğinin Evlilik Doyumuyla İncelenmesi. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 17(39), 59-74.
9. Sakarya, E. (2018). Evli bireylerin evlilik uyum, yaşam memnuniyeti ve yaşam bağlılıkları arasındaki yordayıcı ilişkiler (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
10. Süleymanov, A. (2010). Çağdaş Türk Toplumlarında Aile ve Evlilik İlişkileri. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, (58), 197-216.
11. Yapıcı, Ş. (2010). Türk toplumunda aile ve eğitim ilişkisi. Turkish Studies, 5(4), 1544-1570.
12. Mohanna, S. M., & Samani, S. (2018). Parents' self-efficacy in different types of family regarding: family process and contentmodel. Biannual Journal of Applied Counseling, 7(2), 1-16.